

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL JONIŠKIO RAJONO APYLINKĖS TEISME ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. vasario 25 d. Nr. PA-P-33-10-3
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavadootojos
Ritos Švedienės
2009-01-21 pavedimą Nr. P-33-10

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė
Dalė Žilienė

Auditas pradėtas 2009-01-21
Auditas baigtas 2009-02-25

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo	5
1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	5
1.2. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	7
1.3. Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo	7
1.4. Dėl vienkartinių priemonių teisėjams skyrimo	7
2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	9
2.1. Dėl vienkartinių piniginių išmokų ir priemonių valstybės tarnautojams skyrimo	9
2.2. Dėl vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo valstybės tarnautojams	10
3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	11
4. Rekomendacijos teismui	12

IŽANGA

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI -155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ pavedė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose.

Ribotos apimties valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo pavedimu² atliko vyriausioji valstybinė auditorė Dalė Žilienė.

Audito tikslas – įvertinti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Joniškio rajono apylinkės teismas (toliau – teismas), adresas: Medžiotojų g. 1, 84115 Joniškis. Identifikavimo kodas – 191445178.

Audituojamu laikotarpiu teismui nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. kovo 15 d. vadovavo l. e. p. teismo pirmininkas Zigmas Kavaliauskas, nuo 2008 m. kovo 16 d. – Vidmantas Gestautas, vyriausiąja finansininke dirbo Rasa Metrikaitienė.

Šio ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito metu mes apsiribojome teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui panaudotų valstybės biudžeto lėšų teisėtumo vertinimu. Mes nevertinome teismo 2008 metų finansinėje atskaitomybėje ir kitose ataskaitose pateiktų duomenų, neatlikome audito procedūrų jų tikrumui ir teisingumui įvertinti, nes tai nėra šio audito tikslas, todėl nuomonės apie tai nepareiškiame ir valstybinio audito išvados nerašome.

Šioje audito ataskaitoje pateikiame tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, kurie bus susisteminti ir rekomendacijos dėl jų (išskyrus dalykus, kurie taikomi tik šiam teismui) bus pateiktos valstybinio finansinio (teisėtumo) audito Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose apibendrinimo ataskaitoje.

¹ Valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 21 d. įsakymo Nr. V-12 „Dėl valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 19 d. įsakymo Nr. V-8 patvirtintos 2009 metų valstybinio audito programos papildymo“ 1 p.

² Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo 2009 m. sausio 21 d. pavedimas Nr. P-33-10.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumas.

Teismui 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 983,0 tūkst. Lt (iš jų – 677,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programoms vykdyti bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ 0,6 tūkst. Lt (iš jų – 0,5 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) minimaliajai mėnesinei algai padidinti.

Teisėjų taryba, vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 14 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-209, kuriuo buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimai teismams, 2008 m. sausio 15 d. raštu Nr. 36P-6-(7.1.10) nurodė, kad teismui 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų sumoje yra numatyti 41,0 tūkst. Lt (iš jų – 31,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 10,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) tiksliniai daliniai asignavimai rengiamo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymo įgyvendinimui ir jų negalima naudoti tol, kol neįsigalios šis įstatymas.

Teismas 2008 metais vykdė vieną programą: „Bylų nagrinėjimas“ (kodas 1.2). Šiai programai įgyvendinti teismas iš valstybės biudžeto 2008 metais gavo ir panaudojo 953,6 tūkst. Lt asignavimų.

Teismas programai „Bylų nagrinėjimas“ vykdyti 2008 metais gavo 858,6 tūkst. Lt ir panaudojo 656,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 202,5 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms skirtus valstybės biudžeto asignavimus.

Teismas 2008 metais faktiškai Teisėjų atlyginimų įstatymo⁵ nuostatų įgyvendinimui (teisėjų darbo užmokesčio padidinimui) panaudojo 18,9 tūkst. Lt, iš jų: 14,4 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 4,5 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, valstybės biudžeto asignavimų arba mažiau 21,1 tūkst. Lt nei buvo numatyta minėtu Teisėjų tarybos raštu.

Teismo kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,8 tūkst. Lt, debetinio įsiskolinimo nėra.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶.

Atlikus teismui skirtų valstybės biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, audito įrodymus darbo užmokesčio panaudojimo teisėtumo vertinimui surinkome

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2007 m. gruodžio 6 d. įstatymo Nr. X-1353 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 6 d. nutarimas Nr. 90.

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų 2008 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. X-1771.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

atlikę tik savarankiškas audito procedūras teisėjų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio srityse.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos 4 teisėjų pareigybės. Nuo 2008 metų sausio 1 d. iki rugsėjo 15 d. teisme dirbo vienu teisėju mažiau, nei nustatyta teisėjų pareigybių sąraše.

Teismas 2008 metais panaudojo 293,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų teisėjų darbo užmokesčiui ir 90,8 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

- 212,8 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 65,9 tūkst. Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁷).

- 80,7 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 24,9 tūkst. Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms, iš jų: 29,1 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemonėms ir 9,0 tūkst. Lt nuo jų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms.

1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, nustatėme, kad nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokestį teismas skaičiavo atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius teismų tarybos nutarimus⁸, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės⁹ nutarimais, kurie reglamentuoja teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius ir nustatė tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidėjimą 1,75 karto.

⁷ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų 2008 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008 m. lapkričio 15 d.).

⁸ Teismų tarybos 2003 m. kovo 7 d. nutarimas Nr. 84, 2003 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 113 ir 2004 m. balandžio 2 d. nutarimas Nr. 207.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ ir 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teismų įstatymo¹⁰ nuostatas teisėjų darbo užmokestis turėjo būti nustatomas įstatymu. Teisėjų darbo užmokestis iki 2008 m. lapkričio 14 d. buvo reglamentuojamas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu, o nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymu.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios II dalies 1 punkte nurodė, kad pirmiau minėtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹¹ nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo. Taip pat Konstitucinis Teismas šiame nutarime konstatavo, kad Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos, kuriomis nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos iki 2008 m. lapkričio 14 d. nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas sutvarkyti teisėjų darbo apmokėjimo reglamentavimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimus,¹² 2008 m. lapkričio 6 d. priėmė Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pavadinimo, 1, 2, 3, 4, 5, 7 straipsnių ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymą, kuriais teisėjų darbo apmokėjimo nuostatos nuo 2008 m. lapkričio 15 d. buvo perkeltos į Teisėjų atlyginimų įstatymą.

Atsižvelgdami į tai, kad iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, teisme negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. 212,8 tūkst. Lt teisėjų darbo užmokesčiui ir 65,9 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo.

¹⁰ Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 96 straipsnio 1 dalis.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 birželio 24 d. nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ ir 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“

¹² Įstatymų projektų reg. Nr. XP-3117-XP-3120 aiškinamasis raštas, http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=320851

1.2. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Kaip buvo minėta, 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, kuris nustatė teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką. Pagal šį įstatymą bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų atlyginimas susideda iš pareiginės algos ir priedo už ištarnautus Lietuvos valstybei metus. Taip pat šiame įstatyme yra nustatyta, kad teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka. Reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą, nenustatyta.

1.3. Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo

Teisme dviems teisėjams už 2007 – 2008 metų budėjimus poilsio ir švenčių dienomis pagal teismo pirmininko sudarytą grafiką buvo suteikta po 14 kalendorinių dienų papildomų atostogų, už kurias iš viso buvo apmokėta 8,9 tūkst. Lt darbo užmokesčio lėšų. Pažymėtina, kad kompensacijos teisėjams už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikimą iki 2008 m. rugpjūčio 31 d. buvo nustatytos Teismų įstatyme¹³, kuris numatė, kad teisėjams už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikti teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, vykdymą gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų. Už 2007 – 2008 metų budėjimus teisėjams papildomos atostogos suteiktos teisės aktų nustatyta tvarka ir neviršijo 14 kalendorinių dienų per metus.

1.4. Dėl vienkartinių priemokų teisėjams skyrimo

Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka. Šiame straipsnyje nurodytų priemokų dydžių nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarką pavesta nustatyti Teisėjų tarybai. Pagal Teisėjų tarybos nutarimu¹⁴ patvirtinto Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punkto

¹³ Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (2002-01-24 įstatymo Nr. IX-732 redakcija) 98 str. 2 d.

nuostatas, vienkartinė priemoka teisėjams išmokama, jei teisėjai dėl darbo krūvio teisme dirba po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis, jei dėl procesinių veiksmų atlikimo teisėjai dirba poilsio ir švenčių dienomis pagal teismo administracijos nustatytą grafiką, jei po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis dalyvauja teismų savivaldos institucijų darbe ar atlieka šių institucijų pavestas užduotis, taip pat vykdant teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas bei tais atvejais, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų pareigybių sąraše.

Teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 str. ir Teisėjų tarybos 2008 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 13P-211-(7.1.2), 2008 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. P-48 (su pakeitimais 2008 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. P-55, kuriuo teisėjui, perkeltam dirbti į šį teismą nuo 2008 m. rugsėjo 15 d., buvo padidinta (2096,0 Lt pakeista į 6960,0 Lt) paskirta proporcingai dirbtam laikui apskaičiuota vienkartinė priemoka) visiems keturiems teisėjams skyrė 100 proc. pareiginės algos dydžio vienkartinės priemokas. Teismo pirmininko aiškinimu, vienkartinės priemokos išmokėtos už teisėjų darbą poilsio ir švenčių dienomis, atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, taip pat nuo 2008 m. sausio 1 d. iki rugsėjo 15 d. dirbant trims teisėjams, esant patvirtintoms 4 teisėjų pareigybėms, susidarė dideli darbo krūviai. Pažymėtina, kad vienkartinių priemokų skyrimas teisėjams dėl didelio darbo krūvio ir dėl jų iki 2008 m. rugsėjo 1 d. nepanaudotų papildomų atostogų už pareigų vykdymą poilsio ir švenčių dienomis buvo apsvarstytas teismo darbuotojų susirinkimuose, teismo pirmininkas kreipėsi į Teisėjų tarybą dėl 100 proc. pareiginės algos dydžio vienkartinės priemokos skyrimo teisėjui, dirbusiam šiame teisme ne visus metus. Teisėjų taryba šiuo klausimu nutarimo nepriėmė, bet buvo išreikšta nuomonė, kad teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į to konkretaus teisėjo darbo krūvį, gali jam išmokėti tokio pat dydžio, kaip ir kitiems teisėjams, priemoką.

2008 metais teismo darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose buvo žymimas teisėjų darbas poilsio ir švenčių dienomis (dienomis ir valandomis). Teismo pirmininko 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. VK-134 patvirtinta Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarka, kurios 12, 13 ir 14 p. nustatyta, kaip turi būti apskaitomas teisėjų vykdomų pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis darbo laikas, tačiau kiti teisėjų dirbti viršvalandžiai (dėl padidėjusio darbo krūvio), už kuriuos taip pat buvo skirtos vienkartinės priemokos, nebuvo žymimi nei darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose, nei kituose teismo vidaus dokumentuose.

Šioms priemokoms teisme buvo panaudota 29,1 tūkst. Lt bei nuo jų priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms – 9,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

¹⁴ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

Atsižvelgiant į tai, kad nėra nustatytos tikslios teismo teisėjų viršvalandinio darbo, atliekant įstatymuose nustatytas teisėjo funkcijas, apskaitos, teismas turėtų papildyti šio darbo laiko apskaitos taisykles, kurios turėtų užtikrinti kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių apskaitą.

2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos visos 8 valstybės tarnautojų pareigybės. Teismas 2008 metais panaudojo 284,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, iš jų: 84,2 tūkst. Lt priedams, 1,1 tūkst. Lt priemokoms, 14,1 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 88,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms. Po 2008 m. gruodžio 15 d. vienkartinės piniginės išmokos valstybės tarnautojams nebuvo skirtos.

2.1. Dėl vienkartinių piniginių išmokų ir priemokų valstybės tarnautojams skyrimo

Teismo pirmininkas 2008 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. P-21 vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo¹⁵ nuostatomis, už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą Valstybės dienos proga iš sutaupyto darbo užmokesčio lėšų skyrė septyniems valstybės tarnautojams nuo 53 proc. iki 62 proc. pareiginės algos dydžio, iš viso 8400,0 Lt sumai vienkartinės pinigines išmokas ir 2008 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. P-38 vadovaudamasis tomis pačiomis Valstybės tarnybos įstatymo nuostatomis, už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą valstybinių švenčių proga, artėjant Visų Šventųjų dienai, iš sutaupyto darbo užmokesčio lėšų tuo pačiu pagrindu skyrė tiems patiems septyniems valstybės tarnautojams nuo 37 proc. iki 46 proc. pareiginės algos dydžio, iš viso 5720,0 Lt pinigines išmokas. Pažymėtina, kad minėtų valstybės tarnautojų veikla kalendoriniais metais iki 2008 m. spalio 23 d. nebuvo įvertinta, todėl auditoriai daro išvadą, kad vienkartinės piniginės išmokos abiem atvejais skirtos įstatymo nustatytų švenčių progomis. Vadovaujantis minėtomis Valstybės tarnybos įstatymo nuostatomis valstybės tarnautojai skatinami vienkartinė pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka. Vyriausybės nutarimu¹⁶ yra patvirtintas Vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašas. Taip buvo nesilaikoma Vyriausybės nutarimu patvirtinto Vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo 3 punkto nuostatos, kad vienkartinė piniginė išmoka gali būti skiriama ne daugiau kaip kartą per metus už kiekvieną atvejį, išvardintą

¹⁵ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (1999-07-08 įstatymo Nr. VIII-1316 su pakeitimais) 27 str. 1 d., 2 d. 3 p.

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 19 d. nutarimas Nr. 1167 (2006-06-23 redakcija).

šio aprašo 1.1-1.5 punktuose. Pažymėtina, kad minėtų vienkartinių išmokų suma neviršijo valstybės tarnautojų nustatytosios pareiginės algos dydžio.

Teismo pirmininkas, nesilaikydamas Vieniartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo 3 punkto nuostatos, septyniems valstybės tarnautojams skyrė 5 720,0 Lt vienkartinių piniginių išmokų daugiau kaip kartą per metus tuo pačiu pagrindu.

Teismo pirmininkas 2008 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. P-28 vadovaudamasis Valstybės tarnybos įstatymo¹⁷ nuostatomis, teismo posėdžių sekretorei, kuriai suteikta antra kvalifikacinė klasė, nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. iki 2008 m. rugsėjo 30 d. už papildomus darbus skyrė 60 proc. pareiginės algos dydžio priemoną, kuri kartu su 30 proc. nustatyto priedu už kvalifikacinę klasę, 20 proc. punktų arba 353,0 Lt viršijo 70 proc. pareiginės algos dydžio priedų ir priemonų sumą, nustatytą Valstybės tarnybos įstatymu¹⁸.

Teismo pirmininkas, nesilaikydamas Valstybės tarnybos įstatymo nuostatos, kad valstybės tarnautojams priedų ir priemonų suma negali viršyti 70 proc. pareiginės algos dydžio, 2008 m. rugsėjo mėn. skyrė valstybės tarnautojui pareiginės algos 60 proc. priemoną, kuri kartu su 30 proc. priedu sudarė 90 proc. ir 20 proc. punktų arba 353,0 Lt viršijo nustatytą maksimalią sumą.

2.2. Dėl vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo valstybės tarnautojams

Teismas į vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimą vienam valstybės tarnautojui neįtraukė teismo pirmininko 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. VK-117 paskirtos vienkartinės piniginės išmokos į skaičiuojamąjį laikotarpį (kovo, balandžio ir gegužės mėn.) skaičiuojant apmokėjimą už 2008 m. birželio mėn. atostogas. Taip buvo nesilaikoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁹ patvirtinto Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo 6.6 punkto, pagal kurį vienkartinės piniginės išmokos į vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimą įtraukiamos imant 1/4 bendros jų sumos per 12 mėnesių, einančių prieš tą mėnesį, už kurį (ar jo dalį) mokamas vidutinis darbo užmokestis ir suma dalijama iš skaičiuojamojo 3 mėnesių laikotarpio darbo dienų (valandų) skaičiaus pagal darbuotojo darbo grafiką. Dėl šios priežasties valstybės tarnautojui už atostogas birželio mėn. atlyginimas buvo apskaičiuotas neteisingai (mažiau 146,81 Lt).

¹⁷ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (1999-07-08 įstatymo Nr. VIII-1316 su pakeitimais) 27 str. 1 d., 2 d. 3 p.

¹⁸ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (1999-07-08 įstatymo Nr. VIII-1316 su pakeitimais) 27 str. 1 d., 2 d. 3 p.

Teisme skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį, vienu atveju buvo nesilaikoma Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo 6.6 punkto, todėl buvo neteisingai apskaičiuotas darbo užmokestis už atostogas.

3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo patvirtintos 8 darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės, dirbo 4 darbuotojai. Teismas 2008 metais panaudojo 77,1 tūkst. Lt asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 12,7 tūkst. Lt priedams, 2,5 tūkst. Lt priemokoms, 4,6 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 23,9 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms. Po 2008 m. gruodžio 15 d. vienkartinės piniginės išmokos darbuotojams nebuvo skirtos.

Teismo pirmininkas 2008 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. P-23 vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo²⁰ nuostatomis, už nepriekaištingą pareigų atlikimą Valstybės dienos proga iš sutaupytų darbo užmokesčio lėšų skyrė pinigines išmokas keturiems darbuotojams 2400,0 Lt ir 2008 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. P-39 tuo pačiu pagrindu už nepriekaištingą pareigų atlikimą valstybinių švenčių proga, artėjant Visų Šventųjų dienai, iš sutaupytų darbo užmokesčio lėšų skyrė pinigines išmokas tiems patiems keturiems darbuotojams 2240,0 Lt. Tiems patiems darbuotojams vienkartinės piniginės išmokos buvo paskirtos daugiau nei kartą per metus tuo pačiu minėtame Vyriausybės nutarime nustatytu pagrindu. Teismo pirmininkas, skirdamas antrą kartą tuo pačiu pagrindu darbuotojams pinigines išmokas 2240,0 Lt, nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo²¹ Nr. 511 5.4. punkto 2 pastraipos reikalavimo, kad kiekvienu atveju vienkartinė piniginė išmoka gali būti skiriama ne daugiau kaip kartą per metus.

Teismo pirmininkas, nesilaikydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 511 5.4 punkto 2 pastraipos nuostatos keturiems darbuotojams skyrė (iš viso 2 240,0 Lt) vienkartinės pinigines išmokas daugiau kaip kartą per metus tuo pačiu pagrindu.

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą²², teismo pirmininkas, kaip asignavimų valdytojas, yra atsakingas už jam paskirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą pagal tikslinę paskirtį, už buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą bei pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, o pagal Lietuvos Respublikos

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 650.

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 27 d. nutarimas Nr. 511 (su pakeitimais) 5.4.3 p.

²¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 27 d. nutarimas Nr. 511 (su pakeitimais) 5.4. p.

buhalterinės apskaitos įstatymą²³ ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės²⁴, už buhalterinių įrašų teisingumą, už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą atsako įstaigos vyriausiasis buhalteris arba struktūrinio padalinio, tvarkančio apskaitą, vadovas, arba kiti šio įstatymo 10 straipsnyje nurodyti asmenys, tvarkantys apskaitą.

4. Rekomendacijos teismui

1. Imtis priemonių valdyti rizikas, susijusias su darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumu.
2. Papildyti darbo laiko apskaitos taisyklės, užtikrinant tikslią kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių, darbo laiko poilsio ir švenčių dienomis apskaitą.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vedėjas

Vaidotas Šukys

Vyriausioji valstybinė auditorė

Dalė Žilienė

²² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p. ir 7 str. 1 ir 3 p.

²³ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 11 str. 1 d.

²⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 20.2 p.